

FÖRSÄKRINGSVILLKOR • GÄLLER FRÅN 1 JANUARI 2019

Tjänstegrupplivförsäkring FAO/FTF

ENLIGT KOLLEKTIVAVTAL MELLAN FÖRSÄKRINGSBRANSCHENS ARBETSGIVAREORGANISATION
(FAO) OCH FÖRSÄKRINGSTJÄNSTEMANAFÖRBUNDET (FTF)/JUSEK/CIVILEKONOMERNAS RIKSFÖR-
BUND/SVERIGES INGENJÖRER

Bliwa

Bliwa Livförsäkring, ömsesidigt, Box 5125, 102 43 Stockholm
Telefon: 08-696 22 80, Fax: 08-696 22 92, kund@bliwa.se, bliwa.se

FÖRSÄKRINGENS SYFTE

Tjänstegruppplivförsäkring (nedan kallad TGL) är en kapitalförsäkring som innebär att ett försäkringsbelopp betalas ut vid den försäkrades dödsfall till den försäkrades förmånstagare. Försäkringen är en ren riskförsäkring som saknar värde om den upphör att gälla innan ett försäkringsfall inträffat. Försäkringen omfattar anställda tjänstemän hos en arbetsgivare som tecknat avtal om TGL med Bliwa till följd av kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet/Jusek/Civilekonomernas Riksförbund/Sveriges Ingenjörer.

FÖRSÄKRINGSGIVARE

Bliwa Livförsäkring, ömsesidigt, organisationsnummer 502006-6329, (nedan kallat Bliwa) är försäkringsgivare för försäkringen. Bliwa är ett ömsesidigt försäkringsbolag, vilket innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna. Det innebär i sin tur att försäkringstagarna har rätt till återbäring av det överskott som eventuellt uppstår i Bliwas verksamhet. Se vidare under punkt 16. Bliwa har sitt säte i Stockholm. Bliwas försäkringsverksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen med postadress Box 7821, 103 97 Stockholm. Besöksadress: Brunnsgatan 3, Stockholm. E-postadress: finansinspektionen@fi.se. Telefonnummer 08-408 980 00. Webbadress: www.fi.se. Bliwas marknadsföring står under tillsyn av Konsumentverket med postadress Box 48, 651 02 Karlstad. Besöksadress: Tage Erlanderogatan 8A. E-postadress: konsumentverket@konsumentverket.se. Telefonnummer 0771-42 33 00. Webbadress: www.ko.se.

Information om Bliwas ekonomiska ställning kan erhållas genom Bliwas senast fastställda årsredovisning. Årsredovisningen finns tillgänglig på bliwa.se och kan också beställas efter annan kontakt med Bliwa.

Bliwa tillhandahåller försäkringsvillkor och all annan information på svenska. Tvist med anledning av dessa villkor eller av försäkringen i övrigt ska ske i Sverige med tillämpning av svensk lag.

OM DE VILLKOR MED MERA SOM GÄLLER FÖR FÖRSÄKRINGEN

Dessa försäkringsvillkor gäller från 1 januari 2019. Det innebär att villkoren gäller för försäkringar som tecknas eller förnyas 1 januari 2019 eller senare och att villkoren gäller för försäkringsfall som inträffar 1 januari 2019 eller senare. För försäkringen gäller även bestämmelserna i kollektivavtalet mellan Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet/Jusek/Civilekonomernas Riksförbund/Sveriges Ingenjörer, nedan kallat kollektivavtalet om TGL. Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet/Jusek/Civilekonomernas Riksförbund/Sveriges Ingenjörer kallas nedan gemensamt för kollektivavtalsparterna. För försäkringen gäller också försäkringsrörelselagen (2010:2043) och, om inte annat bestämts i kollektivavtalet om TGL, försäkringsavtalslagen (2005:104) samt svensk lag i övrigt. Om någon bestämmelse i kollektivavtalet om TGL eller i avtalet med Bliwa om TGL skulle avvika från vad som anges i dessa försäkringsvillkor, gäller den framför dessa villkor.

SKATTEREGLER

Försäkringen är en kapitalförsäkring enligt inkomstskattelagen (1999:1229). Det innebär bland annat att utbetald försäkringsersättning är skattefri.

Innehåll

DEFINITIONER	4
ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	4
1. Avtal om tgl.....	4
2. För vem gäller försäkringen?.....	4
3. Försäkringens giltighet.....	4
4. Hälsokrav och övriga krav	4
5. Uppgift om vilka som är försäkrade	5
6. Premie	5
7. Premiebefrielse.....	5
8. När försäkringen slutar att gälla.....	6
9. Efterskydd.....	6
10. Försättningsförsäkring.....	6
11. Åtgärder för utbetalning	7
12. När ersättning betalas ut.....	7
13. Ränta på sent utbetald ersättning.....	7
14. Preskription.....	7
15. Förfogande över försäkringen	7
16. Regler för fördelning av överskott samt förlusttäckning.....	7
17. Ändring av försäkringsvillkoren.....	7
18. Representationssystem	8
SÄRSKILT OM FÖRSÄKRINGEN	8
19. Försäkringsersättningens storlek.....	8
20. Samordning av försäkringsersättning	9
21. Förmånstagare	9
22. Makeförsäkring.....	9
BEGRÄNSNINGAR I BLIWAS ANSVAR	10
23. Upplyningsplikt.....	10
24. Följden av oriktiga uppgifter	10
25. Försäkringens giltighet vid utlandsvistelse	10
26. Försäkringens giltighet vid krigstillstånd och politiska oroligheter.....	10
27. Andra begränsningar i försäkringen	11
28. Framkallande av försäkringsfall	11
29. Force majeure.....	11
30. Juridiskt ombud	11
31. Gemensamt skadeanmälningsregister	11
BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER.....	11
OM BLIWAS FÖRSÄKRINGSDISTRIBUTION	11
OM VI INTE ÄR ÖVERENS	11

Definitioner

Förmånstagare

Den som på grund av ett förmånstagarförordnande har rätt att få ersättning från en försäkring.

Försäkrad

Den person på vars liv en försäkring gäller är försäkrad.

Försäkringsberättigad

Den som tillhör den grupp personer som i avtalet om TGL anges som berättigade att anslutas till försäkringen.

Försäkringstagare

Den arbetsgivare som har ingått avtal om TGL med Bliwa. I fråga om rätten att göra förmånstagarförordnande, när det gäller förhållandet till borgenärer och rätten till försäkringsersättning i övrigt anses dock varje försäkrad som försäkringstagare.

Försäkringstid

Den tid en försäkrad omfattas av TGL i Bliwa.

Make/maka

Med make/maka avses i dessa försäkringsvillkor även registrerad partner.

Prisbasbelopp

Det prisbasbelopp som fastställs varje år enligt 2 kap 7 § socialförsäkringsbalken (2010:110).

Allmänna bestämmelser

1. AVTAL OM TGL

Arbetsgivare/Företagare kan teckna avtal om TGL

TGL tecknas av en arbetsgivare som är förpliktad till detta enligt kollektivavtalet om TGL. Företagare kan även teckna TGL för egen del. En förutsättning för det senare är att företagaren arbetar i företaget.

Som företagare betraktas:

- samtliga ägare i ett företag som inte är juridisk person (enskild firma, enkelt bolag)
- samtliga bolagsmän i ett handelsbolag
- komplementären i ett kommanditbolag
- aktieägare som äger minst 1/3 av aktierna i aktiebolaget, ensam eller tillsammans med en annan aktieägare som är make/maka, förälder eller barn till företagaren.

När det i dessa försäkringsvillkor talas om arbetsgivare menas även företagare som enligt denna punkt kan teckna TGL i Bliwa.

Avtalets ingående

Arbetsgivaren ingår ett skriftligt avtal om TGL för sina anställda tjänstemän med Bliwa. Avtalet har träffats när Bliwa har skickat en avtalsbekräftelse till

arbetsgivaren. Det är arbetsgivaren som är försäkringstagare och de anställda är försäkrade. Avtalet gäller för högst 1 kalenderår i taget. Vid nyteckning löper den första försäkringstiden till årets slut, det vill säga till och med den 31 december det år försäkringen tecknades. Försäkringstiden löper därefter med 1 år i taget, från den 1 januari till den 31 december varje år. Om inte försäkringen sägs upp av någon av parterna förnyas avtalet årsvis. Bliwa har då rätt att tillämpa nya försäkringsvillkor för försäkringen, se punkt 17.

När avtalet upphör

Avtalet om TGL mellan arbetsgivaren och Bliwa gäller till dess det sägs upp av endera parten. Försäkringsavtalet upphör tidigast vid utgången av månaden efter den månad då avtalet sades upp. Längre uppsägnings- tid kan avtalas mellan arbetsgivaren och Bliwa. Bliwa kan säga upp avtalet om arbetsgivaren inte betalat premien i rätt tid eller på annat sätt bryter mot försäkringsvillkoren. Bliwa kan dock inte säga upp avtalet om TGL så länge arbetsgivaren är bunden av kollektivavtal om TGL, som medför att någon anställd omfattas av garanti enligt kollektivavtal. Om arbetsgivaren försätts i konkurs eller inleder ett likvidationsförfarande får Bliwa säga upp avtalet till den tidpunkt då konkursen/likvidationen avslutas.

2. FÖR VEM GÄLLER FÖRSÄKRINGEN?

TGL gäller för alla försäkringsberättigade tjänstemän som är anställda hos en arbetsgivare som ingått avtal om TGL med Bliwa. TGL är obligatorisk, vilket innebär att de försäkringsberättigade automatiskt omfattas av försäkringen på grundval av arbetsgivarens avtal med Bliwa.

3. FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

Försäkringen träder i kraft vid den tidpunkt som anges i avtalsbekräftelsen eller som överenskomms på annat likvärdigt sätt. Om ingen tidpunkt anges där träder försäkringen ikraft vid den tidpunkt som arbetsgivaren blev bunden av kollektivavtalet om TGL eller som anges i kollektivavtalet. Bliwas ansvar inträder dock aldrig tidigare än den dag Bliwa mottagit fullständiga ansökningshandlingar. I förhållande till respektive anställd gäller försäkringen från den dag den anställde börjar utföra arbete hos arbetsgivaren, dock tidigast från och med månaden efter den då den anställde har fyllt 18 år. Försäkringen gäller så länge tjänstemannen är anställd hos arbetsgivaren eller så länge företagaren arbetar i företaget, dock som allra längst till och med månaden före den försäkrade fyller 70 år, se vidare begränsningar i punkt 8.

4. HÄLSOKRAV OCH ÖVRIGA KRAV

För att försäkringen ska träda i kraft enligt punkt 3 krävs att den anställde är fullt arbetsför för sin anställning när försäkringen tecknas och arbetar minst 8 timmar per helgfri vecka, räknat i genomsnitt per månad.

Den som inte är fullt arbetsför för sin anställning när avtalet om TGL med Bliwa börjar gälla omfattas av

försäkringen från den dag då han eller hon åter är fullt arbetsför för sin anställning.

Den som ska försäkras räknas som fullt arbetsför om han eller hon kan fullgöra sitt arbete utan inskränkningar hos den arbetsgivare som tecknar avtal om TGL med Bliwa. Den anställde får inte ha rätt till sjuklön från arbetsgivaren eller utbetalning från Försäkringskassan beträffande denna anställning. Med utbetalning från Försäkringskassan menas sjukersättning, aktivitetsersättning, sjukpenning, vilande ersättning eller annan motsvarande ersättning. Den som ska försäkras kan vara lönebidragsanställd.

5. UPPGIFT OM VILKA SOM ÄR FÖRSÄKRADE

Arbetsgivaren är i egenskap av försäkringstagare skyldig att lämna uppgift till Bliwa om det antal personer som ska omfattas av försäkringen under den tid som avtalet om TGL gäller. Om antalet försäkrade ändras eller om en försäkrad inte längre omfattas av försäkringsavtalet ska det snarast anmälas till Bliwa. Arbetsgivaren ska även anmäla andra omständigheter som kan påverka försäkringen. Ändringar ska anmälas på det sätt som Bliwa meddelar. Om arbetsgivaren gjort en felaktig anmälan om antal försäkrade kan en ändring ske för högst 1 år tillbaka i tiden.

6. PREMIE

Priset för försäkringen, premien, beräknas och fastställs av Bliwa för 1 kalenderår i taget. Premiens storlek beror bland annat på åldersfördelningen bland de försäkrade och skadeutvecklingen. Premien kan justeras i samband med årsskiftet. Premien är densamma per försäkrad och månad under kalenderåret. Gäller försäkringen med halvt grundbelopp, beroende på omfattningen av den försäkrades arbetstid, ska ändå hel premie betalas.

6.1 Premiebetalning

Premien för försäkringen ska betalas av arbetsgivaren. I avtalet om TGL mellan arbetsgivaren och Bliwa bestäms såväl med vilken periodicitet betalning ska ske som vilket betalningssätt som ska gälla.

Premie ska betalas från och med den månad då försäkringen trätt i kraft och till och med den månad då den försäkrade uppnår pensionsåldern. Är pensionsåldern 65 år eller högre ska premie dock betalas längst till och med månaden före den då pensionsåldern uppnås. Arbetar den försäkrade efter ordinarie pensionsålder så många timmar som krävs för att ha rätt att omfattas av TGL, ska premien betalas som längst till och med månaden innan den försäkrade fyller 70 år.

6.2 Uppsägning på grund av obetald premie

Premien ska betalas senast den sista vardagen i den månad som Bliwa har sänt avi om premien. Om premien inte betalas inom denna tid skickar Bliwa en påminnelse, i förekommande fall med tillägg av ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635). Betalas inte beloppet i enlighet med påminnelsen och inom angiven tid har

Bliwa rätt att säga upp försäkringen med 1 månads uppsägningstid.

6.3 Återupplivning

Har en uppsägning skett och fått verkan i enlighet med punkt 6.2 ovan och avser dröjsmålet med premiebetalningen inte den första premien för försäkringen, återupplivas försäkringen för hela gruppen om det utestående premiebeloppet betalas inom 3 månader från det att uppsägningen fick verkan. Detta gäller endast om gällande avtal om TGL är i kraft. Om återupplivning sker börjar försäkringen att gälla igen från och med dagen efter den då premien betalades.

7. PREMIEBEFRIELSE

7.1 Rätt till premiefrielse

Arbetsgivaren behöver inte betala premie för försäkringen om den försäkrade drabbas av arbetsoförmåga. Premiefrielse innebär att Bliwa betalar premien för försäkringen i arbetsgivarens ställe under den tid premiefrielsen gäller. För rätt till premiefrielse krävs att den försäkrade på grund av arbetsoförmåga enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) har beviljats sjukpenning, aktivitetsersättning eller sjukersättning till minst 25 procent. Dessutom krävs att arbetsoförmågan har varat i minst 90 dagar i följd eller att arbetsoförmågan har varat i sammanlagt mer än 105 dagar under den senaste 12-månadersperioden.

Till de 90 respektive 105 dagarna räknas endast tid då den försäkrade har omfattats av TGL-försäkringen. För att räknas ska varje period av upprepad arbetsoförmåga vara i minst 30 dagar. Nedsättningen av arbetsoförmågan beräknas utifrån den arbetstid i anställningen som försäkringen grundas på. För delvis arbetsför försäkrad som vid anställningens starttidpunkt beviljats försäkring på en arbetstid motsvarande den faktiska arbetsförmågan i anställningen, finns rätt till premiefrielse endast om arbetsoförmågan utgör minst 25 procent av den försäkrade arbetstiden.

Försäkringen premiefrias från och med månaden efter att rätten till premiefrielse inträtt. Om rätten till premiefrielse inträtt den första i månaden blir försäkringen premiefriad från och med samma månad.

7.2 Premiefrielsens giltighetstid

En premiefriad försäkring gäller så länge arbetsoförmågan består, dock längst till och med månaden innan den försäkrade fyller 65 år. Om den försäkrade har en lägre pensionsålder än 65 år gäller premiefrielsen som längst till och med den månad då den försäkrade uppnår pensionsåldern. Om den försäkrade omfattas av TGL vid arbete efter 65 års ålder, gäller reglerna för premiefrielse så länge anställningen består, dock längst till och med månaden innan den då den försäkrade fyller 70 år. Om den försäkrade avlider innan dess gäller premiefrielsen till och med dödsfallsmånaden.

En premiefriad försäkring gäller även om den försäkrades anställning upphör, dock längst till 65 års ålder.

7.3 Anmälan av arbetsoförmåga samt friskanmälan

Arbetsoförmåga som medför premiebefrielse ska snarast anmälas till Bliwa av arbetsgivaren eller den försäkrade i enlighet med Bliwas anvisningar. De handlingar och andra upplysningar som Bliwa behöver för att kunna bedöma rätten till premiebefrielse ska lämnas till Bliwa. Den försäkrade eller arbetsgivaren får själv stå för eventuella kostnader för att ta fram och lämna sådana handlingar och upplysningar till Bliwa.

Den försäkrade ska snarast meddela Bliwa när han eller hon åter är arbetsför samt om ersättning från socialförsäkringen upphör. Den försäkrade ska även lämna Bliwa andra uppgifter som kan påverka bedömningen av rätten till premiebefrielse.

8. NÄR FÖRSÄKRINGEN SLUTAR ATT GÄLLA

Försäkringen gäller som längst till och med månaden innan den försäkrade fyller 70 år. En förutsättning för att försäkringen ska gälla till dess är att den försäkrade fortsätter att arbeta hos samma försäkringstagare som före 65 års ålder. Försäkringen slutar att gälla dessförinnan om avtalet om TGL upphör på grund av uppsägning av Bliwa eller arbetsgivaren (se punkt 1). Försäkringen kan även sluta gälla efter uppsägning av Bliwa på grund av obetald premie eller oriktiga uppgifter .

Försäkringen upphör vidare att gälla om:

- den försäkrade arbetar mindre än 8 timmar/vecka i genomsnitt under 1 månad
- den försäkrade inte längre är anställd/arbetar i företaget*),**)
- den försäkrade uppnår sin pensionsålder, se dock punkt 8 första stycket*).

*) Har den försäkrade pensionerats enligt särskild överenskommelse med arbetsgivaren och särskild premie har betalats, gäller TGL så lång tid premien avser, dock längst till ordinarie pensionsålder.

***) I vissa fall gäller försäkringen även efter det att anställningen har upphört – så kallat efterskydd.

Upphör företagare med sin verksamhet upphör försäkringsavtalet om TGL.

9. EFTERSKYDD

9.1 Efterskydd vid arbetslöshet

TGL fortsätter att gälla trots att den försäkrades anställning har upphört (efterskydd) om den försäkrade är arbetslös och står till den svenska arbetsmarknadens förfogande på det sätt som krävs för att få dagpenning från en erkänd arbetslöshetskassa. Den som söker arbete i annan EU-stat på det sätt som krävs för att få dagpenning från arbetslöshetskassan eller enligt lagen om kontant arbetsmarknadsstöd anses stå till arbetsmarknadens förfogande, dock längst 3 månader. Med att stå till arbetsmarknadens förfogande menas också att med omskolningsbidrag genomgå av myndighet anordnad omskolning till ny yrkesverksamhet.

Arbetslöshet ska styrkas genom intyg från offentlig arbetsförmedling, annan arbetsförmedling eller erkänd arbetslöshetskassa.

9.2 Efterskydd vid byte av anställning eller vid tjänstledighet

Efterskyddet gäller också om den försäkrade:

- fått ny anställning utan att omfattas av ny tjänstegrupplivförsäkring med i huvudsak samma förmåner
- beviljats tjänstledighet enligt lagen om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning och beviljats studiemedel eller studiestöd.

Om den försäkrade slutar en anställning och direkt övergår till en anställning hos en annan arbetsgivare med en ordinarie arbetstid på minst 8 men mindre än 15 timmar per helgfri vecka, räknat i genomsnitt per månad, gäller efterskyddet med halvt grundbelopp under de första 6 månaderna i den nya anställningen.

9.3 Efterskyddets längd

Efterskyddet gäller under lika lång tid som den försäkrade varit anställd, dock längst under 24 månader. Efter den perioden gäller det generella efterskyddet på 3 månader, se punkt 9.5.

Efterskyddet gäller längst till utgången av månaden innan den försäkrade uppnår 65 års ålder. Har den försäkrade en lägre pensionsålder än 65 år, gäller efterskyddet längst till utgången av månaden då pensionsåldern uppnås.

Om den försäkrade är sjuk under efterskyddstiden förlängs denna med lika många dagar som sjukdomen varar, dock längst till 65 års ålder.

9.4 Efterskydd vid tillfälligt arbete

Om den som omfattas av efterskydd enligt punkt 9 får ett tillfälligt arbete och sedan åter blir arbetslös gäller resterande tid av efterskyddet från den tidpunkt den försäkrade åter blir arbetslös. Efterskydd enligt denna punkt gäller inte försäkrad företagare. Efterskydd enligt denna punkt upphör om den försäkrade bosätter sig utomlands.

9.5 Efterskydd i andra fall

När TGL inte längre gäller på grund av att den försäkrades anställning har upphört, fortsätter försäkringskyddet att gälla när efterskyddet enligt punkt 9.1 har upphört. Efterskydd enligt denna punkt gäller även om efterskydd enligt punkt 9.1 inte gäller. Efterskydd gäller dock inte om den försäkrade omfattas av en ny tjänstegrupplivförsäkring med liknande förmåner. Efterskydd enligt denna punkt gäller i 3 månader. Blir den försäkrade arbetsoförmögen, förlängs efterskyddet med lika många dagar som arbetsoförmögenheten varar. Efterskydd enligt denna punkt upphör om den försäkrade bosätter sig utomlands.

10. FORTSÄTTNINGSFÖRSÄKRING

Om avtalet om TGL upphör på grund av arbetsgivarens eller Bliwas uppsägning har varje försäkrad rätt att utan hälsoprövning få ett likvärdigt skydd genom

att teckna fortsättningsförsäkring hos Bliwa. Ansökan om fortsättningsförsäkring ska göras inom den tid som efterskydd enligt punkt 9 gäller. Den som inte omfattas av efterskydd ska ansöka om fortsättningsförsäkring inom 3 månader från det att tidigare TGL-försäkring upphörde. Den försäkrade har inte rätt till fortsättningsförsäkring om han eller hon omfattas av, eller uppenbarligen kan omfattas av, annan tjänstegrupplivförsäkring med i huvudsak samma förmåner hos en annan försäkringsgivare. Den som fyllt 65 år kan inte teckna fortsättningsförsäkring.

Fortsättningsförsäkringen har andra försäkringsvillkor och premier än tidigare TGL-försäkring. Se Bliwas försäkringsvillkor för *Fortsättningsförsäkring tjänstegrupplivförsäkring (TGL)*.

11. ÅTGÄRDER FÖR UTBETALNING

Anmälan av försäkringsfall och begäran om utbetalning av ersättning samt ansökan om premiebefrielse ska ske så snart som möjligt. Blanketter tillhandahålls av Bliwa. De handlingar och övriga upplysningar som Bliwa anser behövs för att bedöma rätten till försäkringsersättning ska lämnas till Bliwa. Bliwa ersätter inte kostnader för detta. Om det krävs för att Bliwa ska kunna bedöma rätten till försäkringsersättning, och om Bliwa begär det, ska fullmakt lämnas så att Bliwa kan hämta in upplysningar från den försäkrade, försäkringstagaren, förmånstagare, läkare, sjukhus, annan vårdinrättning. Försäkringskassan eller annan försäkringsinrättning. Om sådan fullmakt inte lämnas kan Bliwa neka rätten till försäkringsersättning.

12. NÄR ERSÄTTNING BETALAS UT

När Bliwa har konstaterat att det föreligger ett försäkringsfall och den som begär ersättning lagt fram eller bidragit till utredningen på ett sätt som skäligen kan begäras för att Bliwa ska kunna fastställa sin betalningsskyldighet och till vem utbetalningen ska göras, betalar Bliwa ut ersättningen.

13. RÄNTA PÅ SENT UTBETALD ERSÄTTNING

Bliwa betalar ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på försäkringsbelopp som inte betalats ut i rätt tid enligt dessa försäkringsvillkor. Rätten till ränta gäller om dröjsmålet med utbetalning varat längre än 30 dagar. Bliwa ansvarar inte för andra förluster som kan uppstå om utredningen av försäkringsfallet eller utbetalningen av försäkringsersättningen fördröjs. Dröjsmålsränta betalas inte om dröjsmålet beror på force majeure-liknande händelse, se punkt 29.

Oavsett om utbetalningen fördröjts eller inte kan Bliwa betala ränta på försäkringsbelopp som har förfallit till betalning men som kvarstår i Bliwas förvaltning. Rätten till ränta gäller då från och med 1 månad från det att försäkringsbeloppet skulle ha betalats ut. Den räntefot som då tillämpas är referensräntan minskad med 2 procentenheter och i förekommande fall minskad med eventuell avkastningsskatt som Bliwa ska betala på det förräntade beloppet. Räntan räknas av från dröjsmålsräntan. Om det sammanlagda räntebeloppet för

försäkringsbelopp som hänför sig till samma försäkringsfall understiger 0,5 procent av prisbasbeloppet för det år försäkringsbeloppet betalas ut, betalas ingen ränta.

14. PRESKRIPTION

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan mot Bliwa inom 10 år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till Bliwa inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst 6 månader från det att Bliwa har meddelat sitt slutliga ställningstagande till anspråket.

Om talan inte väcks enligt denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

15. FÖRFOGANDE ÖVER FÖRSÄKRINGEN

Den försäkrade får inte överlåta försäkringen. Ett förfogande i strid med denna bestämmelse är utan verkan. Pantsättning av försäkringen är dock tillåten.

16. REGLER FÖR FÖRDELNING AV ÖVERSKOTT SAMT FÖRLUSTTÄCKNING

Om det uppstår överskott i Bliwas försäkringsverksamhet ska årsvinsten avsättas till en så kallad konsolideringsfond, se punkt 16.1. Allt överskott måste dock inte avsättas till konsolidering utan kan fördelas ut på försäkringstagarna genom återbäring, i första hand i form av framtida premiesänkningar. Om ett underskott skulle uppstå i verksamheten kan uttag ur Bliwas konsolideringsfond ske för att täcka förlusten.

Beslut om uttag ur konsolideringsfonden för förlusttäckning, eller för återbäring av överskott, fattas av Bliwas bolagsstämma i enlighet med Bliwas bolagsordning samt Bliwas vid var tid gällande försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniskt beräkningsunderlag. Såväl Bliwas bolagsordning som de försäkringstekniska riktlinjerna och beräkningsunderlaget kan komma att ändras i framtiden när det gäller rätten till överskott.

16.1 Konsolideringsfondens användning

Enligt Bliwas bolagsordning kan bolagets konsolideringsfond användas för förlusttäckning, för tilldelning av återbäring till försäkringstagarna eller för att lämna gåvor till allmännyttan eller därmed jämförbara ändamål. Bolagsordningen kan komma att ändras i framtiden när det gäller hur konsolideringsfonden kan användas.

17. ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSVILLKOREN

Bliwa har rätt att ändra dessa försäkringsvillkor under löpande försäkringstid om ändringen behövs på grund av försäkringens art eller av någon annan särskild omständighet som ändrad lag, lagtillämpning eller myndighets föreskrift. En ändring som kan komma att behöva göras på grund av försäkringens art kan till exempel bero på ändring i ett kollektivavtal som ligger till

grund för försäkringen. Bliwa får inte göra ändringar i försäkringsvillkoren som är till de försäkrades nackdel om inte kollektivavtalsparterna har godkänt ändringen.

En ändring som beror på ändrad lag, lagtillämpning eller myndighets föreskrift, samt bagatellartade ändringar, kan börja gälla omedelbart. Andra ändringar börjar gälla 1 månad efter att Bliwa meddelat ändringen. Bliwa har också rätt att tillämpa nya försäkringsvillkor i samband med att försäkringen förnyas, se punkt 1.

18. REPRESENTATIONSSYSTEM

Bliwa Livförsäkring är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Det innebär att bolaget ägs av sina försäkringstagare och att det normalt är försäkringstagarna som beslutar om bolagets angelägenheter. Bliwa har ett representationssystem som innebär att beslutanderätten utövas av särskilt utsedda fullmäktigeledamöter på Bliwas bolagsstämma. Enligt Bliwas bolagsordning utses hälften av fullmäktigeledamöterna genom direktval av försäkringstagarna i Bliwa samt av ett fåtal namngivna organisationer, som har rätt att utse varsin fullmäktigeledamot. Den andra hälften av fullmäktigeledamöterna utses av de kunder i Bliwa som erlagt högst premie under närmast föregående räkenskapsår.

Mer information om representationssystemet, val till fullmäktige och bolagsstämma finns på bliwa.se.

Särskilt om försäkringen

19. FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGENS STORLEK

Om den försäkrade avlider betalas försäkringsersättning från TGL ut med ett belopp enligt nedanstående:

A. Grundbelopp

Helt grundbelopp betalas ut till förmånstagare i enlighet med tabellen nedan, om den försäkrade vid tidpunkten för dödsfallet hade en ordinarie arbetstid på minst 15 timmar per helgfri vecka, räknat i genomsnitt per månad.

Halvt grundbelopp betalas ut till förmånstagare i enlighet med tabellen nedan, om den försäkrade vid tidpunkten för dödsfallet hade en ordinarie arbetstid på minst 8 men mindre än 15 timmar per helgfri vecka, räknat i genomsnitt per månad, dock först efter 6 månaders anställningstid hos samma arbetsgivare. Om den försäkrade direkt övergår från anställning i vilken TGL gällt med helt grundbelopp till anställning hos samma arbetsgivare, med en ordinarie arbetstid på minst 8 men mindre än 15 timmar per helgfri vecka, räknat i genomsnitt per månad, gäller TGL med halvt grundbelopp redan från den nya anställningens början.

Grundbeloppets storlek angivet i antal prisbasbelopp:

Har den försäkrade vid dödsfallet fyllt	Helt grundbelopp	Halvt grundbelopp

18 men inte 55 år	6,00	3,00
55 men inte 56 år	5,50	2,75
56 men inte 57 år	5,00	2,50
57 men inte 58 år	4,50	2,25
58 men inte 59 år	4,00	2,00
59 men inte 60 år	3,50	1,75
60 men inte 61 år	3,00	1,50
61 men inte 62 år	2,50	1,25
62 men inte 63 år	2,00	1,00
63 men inte 64 år	1,50	0,75
64 men inte 70 år	1,00	0,50

Om den försäkrade efterlämnar arvsberättigat barn som vid dödsfallet inte har fyllt 17 år, är grundbeloppet alltid 6 respektive 3 prisbasbelopp, oavsett den försäkrades ålder.

B. Barntillägg

Om den försäkrade efterlämnar arvsberättigat barn som vid dödsfallet inte har fyllt 20 år, betalas ett tillägg ut för varje sådant barn.

Barntilläggets storlek angiven i antal prisbasbelopp:

Barnets ålder vid dödsfallet	Vid helt grundbelopp	Vid halvt grundbelopp
Inte fyllt 17 år	2,00	1,00
Fyllt 17 men inte 19 år	1,50	0,75
Fyllt 19 men inte 20 år	1,00	0,50

C. Begravningshjälp

Om den avlidne inte efterlämnar någon förmånstagare till grundbelopp betalas 0,5 prisbasbelopp ut till den försäkrades dödsbo, som begravningshjälp.

D. Prisbasbelopp

Med prisbasbelopp menas prisbasbeloppet det år då dödsfallet inträffar.

20. SAMORDNING AV FÖRSÄKRINGSERSÄTTNING

Om den försäkrade har haft två eller flera anställningar, eller anställning och egen rörelse, som:

- vardera ger rätt till ersättning enligt dessa försäkringsvillkor, betalas försäkringsersättning ut från endast en av försäkringarna
- ger rätt till ersättning enligt dessa försäkringsvillkor och annan tjänstegrupplivförsäkring med i huvudsak samma förmåner, betalas försäkringsersättning ut från den av försäkringarna som ger den högsta ersättningen. Exempel på sådana försäkringar är försäkring i Statens Pensionsverk, försäkring i AFA Livförsäkring och KPA Livförsäkring.

Om arbetsgivaren har tecknat flera TGL-försäkringar för samma anställd enligt dessa villkor eller annan tjänstegrupplivförsäkring med i huvudsak samma förmåner, samordnas utbetalning av försäkringsersättningen som när en försäkrad har flera anställningar.

Samordning av försäkringsersättning enligt dessa försäkringsvillkor med andra tjänstegrupplivförsäkringar sker på det sätt som försäkringsbolagen bestämmer sinsemellan. Samordning sker genom förfrågan till ett gemensamt register för de försäkringsgivare som meddelar TGL. Registret förvaltas av Collectum AB.

Reglerna för samordning av försäkringsersättning gäller även vid utlandstjänstgöring.

21. FÖRMÅNSTAGARE

Förmånstagare är den eller de personer som har rätt till försäkringsersättningen enligt ett förmånstagarförordnande. Om den försäkrade inte har gjort ett eget, så kallat särskilt förmånstagarförordnande, gäller det generella förmånstagarförordnande som anges i kollektivavtalet om TGL samt här nedan.

21.1 Generellt förmånstagarförordnande

Om den försäkrade inte har gjort ett särskilt förordnande, på det sätt som anges i punkt 21.2 betalas grundbeloppet vid den försäkrades död ut enligt följande:

- I första hand till make/maka
- I andra hand till arvsberättigade barn
- I tredje hand till föräldrar eller, om någon av dem är avliden, den efterlevande föräldern.

Finns ingen av ovanstående förmånstagare betalas 0,5 prisbasbelopp ut som begravningshjälp till den försäkrades dödsbo.

Förmånstagare till barn tillägget enligt punkt 19 B ovan är det barn varje tillägg avser. Förmånstagarförordnande för barn tillägget kan inte ändras.

21.2 Särskilt förmånstagarförordnande

Den försäkrade kan välja att göra ett annat förmånstagarförordnande än det som är angivet ovan. Förordnandet kan bara göras till fysisk person och avser som huvudregel endast grundbeloppet.

Ett särskilt förmånstagarförordnande ska göras skriftligt på en särskild blankett som tillhandahålls av Bliwa. Testamente eller liknande viljeyttring gäller inte som förmånstagarförordnande.

Har ett särskilt förmånstagarförordnande gjorts i enlighet med denna punkt, gäller det så länge försäkringen gäller och anställningen består eller till dess ett nytt särskilt förmånstagarförordnande har gjorts på föreskrivet sätt.

Om den försäkrade byter anställning, fortsätter förordnandet att gälla under förutsättning att den nya anställningen:

- är inom det sakliga tillämpningsområdet för kollektivavtalet om TGL
- börjar i anslutning till att den försäkrade slutade den förra anställningen, och den nya anställningen börjar innan efterskyddet enligt punkt 9 upphört att gälla.

Om inte de ovan angivna kraven är uppfyllda upphör den försäkrades särskilda förmånstagarförordnande att gälla när den försäkrade byter anställning.

Tolkningsregler för förmånstagarförordnanden

Make/maka är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad/upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Med barn ovan avses den försäkrades barn, som enligt lag ärver honom eller henne. Har den försäkrades barn avlidit ska den försäkrades barnbarn träda i barnets ställe som förmånstagare. Med barn avses även adoptivbarn, men inte styvbarn eller fosterbarn. Försäkringsbeloppet fördelas i enlighet med regler i ärvdabalken.

Avstå sin rätt som förmånstagare

En förmånstagare kan avstå sin rätt, helt eller delvis, som förmånstagare till det försäkringsbelopp som ska betalas ut. Ett avstående ska göras skriftligen till Bliwa innan Bliwa har betalat ut beloppet. Ett avstående innebär att den eller de som enligt förmånstagarförordnandet står närmaste i tur träder in som förmånstagare istället för den som avstått sin rätt. Finns det inte någon annan förmånstagare kommer den som avstått sin rätt att stå kvar som förmånstagare.

22. MAKEFÖRSÄKRING

Om den försäkrades make/maka avlider under försäkringstiden och makarna har barn som vid dödsfallet inte har fyllt 17 år, samt den avlidne maken/makan inte omfattas av TGL eller annan tjänstegrupplivförsäkring med i huvudsak samma förmåner, betalas försäkringsersättning ut enligt följande.

A. Om den försäkrade omfattas av TGL med ett helt grundbelopp utbetalas:

- dels ett belopp motsvarande 0,5 prisbasbelopp till den försäkrade
- dels ett belopp motsvarande 1,0 prisbasbelopp för varje barn som vid dödsfallet var under 17 år.

B. Om den försäkrade omfattas av TGL med ett halvt grundbelopp utbetalas

- dels ett belopp motsvarande 0,25 prisbasbelopp till den försäkrade
- dels ett belopp motsvarande 0,5 prisbasbelopp för varje barn som vid dödsfallet var under 17 år.

Med make/maka jämställs i denna punkt även person som den försäkrade stadigvarande sammanbor med på sådant sätt att sambolagen (2003:376) är tillämplig, om barnet är den försäkrades och sambons gemensamma barn eller, om barnet inte är gemensamt, om den försäkrade har förordnat sin sambo till förmånstagare för grundbeloppet enligt punkt 19 A.

Med barn menas arvsberättigat barn under 17 år till någon av makarna eller samborna.

Begränsningar i Bliwas ansvar

23. UPPLYSNINGSPLIKT

Försäkringstagaren och den försäkrade är skyldiga att på Bliwas begäran lämna de upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkring ska meddelas, ändras eller handläggas i övrigt. Försäkringstagaren och den försäkrade ska lämna riktiga och fullständiga svar på Bliwas frågor. Om den försäkrade varit anmäld arbetsoförmögen till Bliwa och därefter återgår i arbete ska detta omgående meddelas till Bliwa. Försäkrad gruppledmedlem som beviljats premiefrielse på grund av arbetsoförmåga ska omgående meddela Bliwa om ersättning från Försäkringskassan på grund av arbetsoförmåga upphör. Den försäkrade ska också lämna uppgifter till Bliwa om andra förhållanden som kan påverka rätten till ersättning från försäkringen.

24. FÖLJDEN AV ORIKTIGA UPPGIFTER

Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt enligt punkt 23, har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder kan försäkringsavtalet vara ogiltigt och Bliwa fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter. Bliwa får i så fall behålla inbetald premie för förfluten tid.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte är ringa, lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som varit av betydelse för Bliwas riskbedömning, kan Bliwas ansvar begränsas till det ansvar som gällt om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats. Detta kan innebära att Bliwa är fritt från ansvar för ett inträffat försäkringsfall.

Om Bliwa får kännedom om att upplysningsplikten åsidosatts på det sätt som anges ovan får Bliwa säga upp

eller ändra försäkringen. Uppsägningen görs skriftligt och med 3 månaders uppsägningstid. Om Bliwa skulle ha meddelat försäkring på andra villkor med kännedom om de rätta uppgifterna, har försäkringstagaren rätt till fortsatt försäkring med det försäkringsbelopp som motsvarar den premie och de villkor i övrigt som avtalats. Försäkringstagaren ska i så fall begära fortsatt försäkring innan uppsägningstiden går ut.

Lämnar inte arbetsgivaren uppgifter om antalet försäkrade eller andra efterfrågade uppgifter till Bliwa eller är uppgifterna uppenbart felaktiga, har Bliwa rätt att fastställa premien med ledning av vad Bliwa känner till om arbetsgivarens rörelse.

25. FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET VID UTLANDSVISTELSE

Vid utlandstjänstgöring gäller försäkringen för tjänstemän och företagare (med vissa inskränkningar, se punkt 26), under förutsättning att premie betalas.

26. FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET VID KRIGSTILLSTÅND OCH POLITISKA OROLIGHETER

Vid krigstillstånd i Sverige

Med krigstillstånd i Sverige menas krig eller förhållande för vilket särskild lagstiftning gäller. Särskild lagstiftning gäller i fråga om Bliwas ansvarighet och rätt att ta ut krigspremie.

För försäkring som tecknats efter krigstillståndets inträde eller inom en period av 3 månader dessförinnan har Bliwa ingen krigsansvarighet.

Vid deltagande i främmande krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige

Försäkringen gäller inte för försäkringsfall som inträffar då den försäkrade deltar i ett krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige. Försäkringen gäller inte heller för dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom 1 år efter sådant deltagande och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militär fredsbevarande verksamhet i FN:s regi eller liknande, räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter. I stället gäller vad som sägs om vistelse utanför Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter (se nedan).

Vid vistelse utanför Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Om den försäkrade vistas utanför Sverige i ett område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder – men utan att själv delta, gäller följande:

Om försäkringen tecknades i samband med utresan till eller under vistelsen i området, och kriget eller oroligheterna redan då pågick eller det var uppenbart fara för krig, gäller försäkringen inte för dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar under vistelsen i området eller

inom 1 år efter vistelsens slut och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

27. ANDRA BEGRÄNSNINGAR I FÖRSÄKRINGEN

Försäkringen gäller inte under anställningen vid:

- grundutbildning som värnpliktig
- tjänstledighet enligt lagen (1974:981) om arbetstagarers rätt till ledighet för utbildning – se dock bestämmelserna om efterskydd.

Vid annan tjänstledighet gäller försäkringen så länge anställningen varar.

28. FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL

Om den försäkrade har begått självmord är Bliwa ansvarigt för försäkringsfallet endast om det då gått mer än 1 år från det att försäkringsavtalet ingicks eller om det måste antas att försäkringen tecknades utan tanke på självmordet.

29. FORCE MAJEURE

Bliwa är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om handläggningen av ansökan om försäkring, utredning av försäkringsfall, utbetalning eller liknande förpliktelse för Bliwa, fördröjs på grund av krig, krigsliknande förhållanden eller politiska oroligheter, naturkatastrof, inskränkningar i den allmänna samfärdseln eller energiförsörjningen, riksdagsbeslut, av myndighet vidtagen eller underlåten åtgärd, konflikt på arbetsmarknaden, blockad, brand, översvämning, sjukdom eller olyckshändelse av större omfattning eller omfattande förlust eller förstörelse av egendom. Förbehållet om konflikt på arbetsmarknaden och blockad gäller även om Bliwa självt är föremål för eller självt vidtar sådan åtgärd.

30. JURIDISKT OMBUD

Kostnad för att anlita juridiskt ombud ersätts inte av försäkringen.

31. GEMENSAMT SKADEANMÄLNINGSREGISTER

Bliwa har rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring. GSR AB är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i GSR-registret.

Behandling av personuppgifter

Bliwa värnar om din personliga integritet. All behandling av personuppgifter sker utifrån gällande lagstiftning, branschgemensamma rekommendationer och Bliwas interna regler.

På www.bliwa.se/personuppgifter kan du läsa mer om hur Bliwa behandlar dina personuppgifter. Där kan du även läsa om vilka rättigheter du har gentemot oss. Om du hellre vill ha informationen hemskickad till dig ber vi dig kontakta Bliwa.

Om Bliwas försäkringsdistribution

Bliwas försäkringar kan distribueras av Bliwa eller en annan distributör som Bliwa anlitar för att sköta distributionen. Den som distribuerar försäkringen ska lämna information om distributionen till kunden. Nedanstående information gäller därför i de fall Bliwa är distributör av försäkring.

Namn på anställd som deltagit i distributionen

Distribution av försäkring till fysiska personer sker normalt digitalt eller via blankett, det vill säga utan direkt biträde av en anställd. Distribution av försäkring till juridiska personer kan ske digitalt, via blankett eller genom kontakt med en anställd på Bliwa. Namnet på en sådan anställd framgår i förekommande fall av försäkringsavtalet eller meddelas separat i samband med avtalets ingående.

Rådgivning

Bliwa tillhandahåller inte rådgivning till enskilda individer avseende försäkring.

Information om ersättning

Ersättning utgår inte till Bliwas anställda till följd av distribution av enskilda försäkringsavtal.

Om vi inte är överens

Bliwa omprövar

Om du är missnöjd med Bliwas beslut ska du i första hand ta kontakt med Bliwa för omprövning av ärendet. Ett klagomål eller en begäran om omprövning måste framställas till Bliwa inom 6 månader från Bliwas slutliga besked i ärendet. Om nya omständigheter inträffat omprövar dock Bliwa ett ärende även efter att denna frist löpt ut. Omprövning sker enligt Bliwas vid var tid gällande riktlinjer för klagomålshantering. I första hand vill vi att du kontaktar den som har handlagt ditt ärende för en omprövning. Om du därefter fortfarande inte är nöjd med handläggarens beslut kan du kontakta klagomålsansvarig. Om du är inte är nöjd med Bliwas distribution kan du också kontakta klagomålsansvarig eller någon annan instans för tvistlösning enligt nedan.

För kostnadsfri omprövning hos Bliwas klagomålsansvarig skriv till: Bliwa, Klagomålsansvarig, Box 5125, 102 43 Stockholm eller klagomalsansvarig@bliwa.se.

Tolkning och tillämpning kollektivavtalad TGL

Tvist om kollektivavtalsskyldighet för arbetsgivaren att teckna TGL, ska handläggas enligt gällande förhandlingsordning för de avtalsslutande parterna.

Om arbetsgivaren är bunden av kollektivavtal, och det för avtalet har inrättats ett organ med uppgift att behandla tvister som rör TGL enligt dessa försäkringsvillkor, ska ärendet dock först behandlas i detta organ.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Allmänna upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor kan lämnas av Konsumenternas

försäkringsbyrå: Konsumenternas försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm. Telefon: 0200-22 58 00.

Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden prövar endast ärenden som innehåller försäkringsmedicinska frågor och där nämnden därför behöver stöd av rådgivande läkare. Ärenden i personförsäkringsnämnden kan därför normalt sett endast avse Bliwas sjuk-, olycksfalls- eller livförsäkringar: Personförsäkringsnämnden, Box 24067, 104 50 Stockholm. Telefon: 08-522 787 20.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar tvister mellan privatpersoner och näringsidkare. Nämnden prövar inte tvister som rör lägre belopp än 2 000 kronor och gör inga medicinska bedömningar: Allmänna reklamationsnämnden, Box 174, 101 23 Stockholm. Telefon: 08-508 860 00.

Domstolsprövning

En försäkringstvist kan också prövas av allmän domstol. Första instans är tingsrätt.